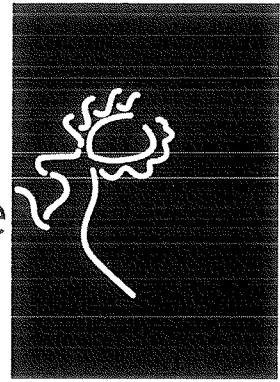

Gemeente Hellendoorn

Nota

Voor burgemeester en wethouders
Nummer: 16INT00437

Datum vergadering: 19 APR. 2016
Nota openbaar:

► **Onderwerp:** Actieplan 2016 Recreatie & Toerisme en Economische Zaken

---

Advies:

- 1) Instemmen met het actieplan R&T en EZ 2016.
- 2) Kennis nemen van de evaluatie van het actieplan R&T en EZ 2015.
- 3) De evaluatie van het actieplan R&T en EZ 2015, en het actieplan R&T en EZ 2016 ter kennisname (digitaal) aanbieden aan de Commissie Grondgebied.
- 4) Instemmen met het meerjarenplan 2016-2019 van Salland Marketing en de intentie uit spreken voor de structurele financiële bijdrage voor de jaren 2016-2019 van € 17.850,-. Voorwaarde hierbij is dat de andere participerende gemeenten dit ook doen.
- 5) De bijdrage voor Salland Marketing voor 2014 vaststellen op € 15.000,-.

Besluit B en W: *CONFORM ADVIES*

Korte samenvatting:

Met deze nota wordt uw college het actieplan 2016 recreatie en toerisme en economische zaken aangeboden. Hierin staan enerzijds activiteiten beschreven die de gemeente ondersteunt op het gebied van recreatie en toerisme en anderzijds de speerpunten waarop wij ons binnen het vakgebied economische zaken gaan inzetten. Hierbij ligt, naast de aandacht voor de versterking van het centrum van Nijverdal, de focus op de gezamenlijke acquisitie voor Twente, de op Twentse schaal uit te voeren herprogrammering van bedrijventerreinen en een stevige positionering van Hellendoorn op het beleidsveld Economische Zaken.

Aanleiding:

Jaarlijks wordt er een actieplan recreatie en toerisme vastgesteld, waarin projecten en activiteiten worden vastgelegd die in dat jaar worden uitgevoerd, opgestart of ondersteund. Het doel hiervan is een impuls te geven aan de dag- en verblijfsrecreatieve sector en het aantal overnachtingen in de gemeente daar waar mogelijk te vergroten. Dit met als achterliggend doel het aantal toeristische overnachtingen te laten stijgen en daardoor de toeristische bestedingen binnen de gemeente te laten toenemen.

Het aantal toeristische overnachtingen in 2015 in de gemeente Hellendoorn bedraagt 387.000. Dit is veel meer dan het aantal overnachtingen uit 2014 (359.000). Het lijkt erop dat de stijgende lijn weer is ingezet.

Voor de jaren 2013 tot en met 2017 heeft de raad de Economische Agenda van Hellendoorn vastgesteld. Hierin staan de hoofdpunten waaraan in ieder geval gewerkt gaat worden binnen het taakveld (vrijtijds)economie. In deze nota worden de stand van zaken en de actiepunten voor 2016 weergegeven.

Relevante eerdere besluiten:

-13INTO1761, raadbesluit tot vaststelling Economische Agenda van Hellendoorn.

Doelstelling:

Met de vaststelling van dit actieplan aangeven waarin 2016 op deze taakvelden de prioriteiten worden gesteld.

Oplossing:***Evaluatie actieplan en overige doelen 2015***

Hierna wordt in hoofdlijnen beschreven welke doelen voor 2015 waren geformuleerd in het actieplan Recreatie en toerisme en de Economische agenda voor Hellendoorn en welke resultaten in de loop van het jaar zijn geboekt.

- 1) Participatie in Salland Marketing en het Twents Bureau voor Toerisme. Deze toeristische bureaus nemen voor onze gemeente een groot deel van de regionale en landelijke promotionele activiteiten voor hun rekening. Opgemerkt dient te worden dat de Twente-promotie door het TBT dit jaar wel te wensen heeft overgelaten. De Regio is als subsidieverstrekker het TBT in 2014 en 2015 kritischer gaan beoordelen. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat de Regio concludeerde dat het TBT niet aan haar verplichtingen voor 2015 heeft voldaan. Als gevolg daarvan heeft de Regio de aanvankelijk beoogde subsidie niet in zijn geheel aan het TBT uitgekeerd, waardoor het TBT in financiële problemen is gekomen en uiteindelijk het faillissement heeft aangevraagd. De afwikkeling daarvan vindt nu plaats. Achter de schermen wordt bij de regio gewerkt aan een vervolgoplossing, waarbij 2016 noodgedwongen als een tussenjaar zal moeten worden beschouwd.
- 2) Aanvankelijk zou er samen met de andere samenwerkende Sallandse gemeenten worden geparticipeerd in een programma van Salland Marketing: Zichtbaarheid van Salland. Dit programma is echter vanwege een andere prioritering van werkzaamheden van Salland Marketing niet uitgevoerd.
- 3) Naast de meerjarenplanning 2012-2015 (geaccordeerd in 2013) van Salland Marketing dient de subsidie van Salland Marketing voor 2014 te worden vastgesteld. Uit het jaarverslag van Salland Marketing blijkt dat is voldaan aan de criteria die wij gesteld hebben voor de subsidieverlening. Advies is dan ook de subsidie voor 2014 vast te stellen op het eerder verleende subsidiebedrag van € 15.000,-.
- 4) Vanuit economisch-toeristisch perspectief is het van belang geacht dat de functionele verbinding tussen de Paarse Poort en het centrum van Nijverdal versterkt wordt. In de besluitvorming over de Grotestraat/masterplan heeft dit de nodige aandacht gehad. Dit proces loopt nog en het is goed te zien dat ook hier de cross-over recreatie/toerisme-versterking lokale economie en centrumontwikkeling gelegd is.
- 5) Op de parkeerplaats bij het voormalige tijdelijke station Nijverdal-West is ruimte gereserveerd voor het parkeren van campers. Aanvankelijk was het de bedoeling medio 2015 de parkeerplaats in gebruik te nemen, maar dat is vertraagd. De parkeerplaats zal operationeel zijn vanaf eind april 2016.
- 6) De Liberation Route is afgerond. In samenwerking met de gemeenten Wierden, Raalte, Twenterand, Rijssen-Holten, Olst-Wijhe en Deventer hebben wij aansluiting gezocht bij de Stichting Liberation Route Europe. Doordat in elke gemeente een luistersteen geplaatst is zijn 'wij' onderdeel van de Europese Liberation Route. De steen in de gemeente Hellendoorn ligt bij de entree van het Memory museum aan de Grotestraat te Nijverdal. Voor het Nijverdalse verhaal klikt u [hier](#). Alle verhalen in de zeven gemeenten zijn tot stand gekomen door de inzet van lokale historische verenigingen. Al met al een geslaagd, op de historie gericht product.
- 7) In 2015 is verder gewerkt aan doorontwikkeling van 'Hellendoorn, Natuurlijk Avontuurlijk', in samenwerking met het TBH en de HORT. Gericht op meer zichtbaarheid, hoger draagvlak en participatie met als doel meer toeristen/bezoekers in de hele gemeente. Catapult Hellendoorn heeft een aantal nieuwe logo's ontworpen. Het bestuur van de HORT heeft een stemming laten houden onder haar leden. De leden hebben hun voorkeur uitgesproken en een logo gekozen. In de bijlage treft u het gekozen logo. In 2016 zal verder worden gewerkt om het product te laden. Ook is gestart met het zichtbaar maken van Hellendoorn bij de bezoeker. Door een co-productie van TBH en

gemeente is er een welkomstmap voor bezoekers op de verblijfsaccommodaties ontwikkeld. Deze treft u bij de stukken aan. Onderdeel van de infomap is een, in WT4 verband, ontwikkelde kinderkaart West-Twente, met daarop allerlei activiteiten speciaal voor kinderen. Daarnaast in de map een zelf ontwikkeld plattegrondje met daarop de belangrijkste toeristische trekkers en andere informatie. Accommodatiehouders kunnen deze map aan hun gasten aanbieden.

- 8) De initiatieven die in 2015 onder de vlag "Op naar Nijverdal" aan de dag zijn gelegd verdienen onze waardering. De Stichting heeft volop inzet getoond in het co-creatieproces dat uiteindelijk tot het Masterplan Centrum Nijverdal heeft geleid. U bent hierover separaat geïnformeerd en er heeft rond dit thema besluitvorming plaatsgevonden. De subsidiëring van de Stichting Promotie Nijverdal die wordt gefinancierd uit de opbrengsten reclamebelasting, is gecontinueerd. Deze subsidiestroom zorgt inmiddels voor een solide financiële basis onder de diverse initiatieven die door de Stichting aan de dag worden gelegd.
- 9) In 2015 is door een extern bureau een bedrijventerreinenscan 't Lochter uitgevoerd. De scan levert in algemene zin een redelijk positief beeld op maar bevat ook een aantal verbeterpunten. Deze zullen worden betrokken in een in 2016 op te stellen uitvoeringsplan.
- 10) De ideeën die in 2014 bestonden rond het aanbieden van gratis Wi-Fi in het centrum van Nijverdal blijken door technische ontwikkelingen en door een breed particulier aanbod achterhaald en worden niet doorontwikkeld.
- 11) In 2015 is door ons zowel bestuurlijk als ambtelijk geïnvesteerd in een regelmatig contact met (vertegenwoordigers van) ons bedrijfsleven. De bilaterale contacten zijn, meestal tot wederzijds genoegen in de vorm van bedrijfsbezoeken onderhouden.
- 12) In 2015 is op Lochter III de nieuwbouw van Niverplast gestart. Uiteraard is de acquisitie om meer bedrijven voor het Lochter te interesseren gecontinueerd. Bedrijven die hun producten en processen innoveren kunnen langs verschillende wegen (financieel) worden ondersteund. Om ondernemers hierover te informeren en hen uit te dagen de samenwerking met collega ondernemers en kenniscentra aan te gaan organiseerden wij in samenspraak met de WT-4 buurgemeenten¹, OICAM, Kennispark Twente en de ondernemersverenigingen een geslaagde innovatiemeeting bij OICAM.
- 13) Mede als gevolg van organisatie-wijzigingen bij de Rabobank waren wij in 2015 niet in de gelegenheid een gezamenlijk starterscafé te organiseren. In januari 2016 is deze activiteit weer opgepakt. Uiteraard zijn wij individuele startende ondernemers met informatie en advies blijven ondersteunen. In het afgelopen jaar is het thema arbeidsmarkt, met de komst van de Participatiewet met een grote regelmaat gespreksonderwerp geweest in het overleg met de ondernemersverenigingen en met individuele ondernemers. Voor de activiteiten die op dit vlak zijn ontplooid wordt verwezen naar het uitvoeringsprogramma Participatiewet.

---

¹ Op de beleidsterreinen economie en recreatie en toerisme vindt zowel ambtelijk als bestuurlijk regelmatig overleg plaats met de gemeenten Rijssen-Holtten, Wierden, en Twenterand. Vanuit een praktische invalshoek worden vooral richting ondernemers gezamenlijk activiteiten ontplooid

Overzicht uitgaven recreatie & toerisme 2015		uitgaven
Ondersteuning toeristische bureaus		€ 152.000
Salland Marketing		€ 15.000
Twents Bureau voor Toerisme (via AvT/IPT*)		€ 37.000
Toeristisch Bureau Hellendoorn		€ 100.000
Plannen, projecten, promotie en marketing		€ 60.515
Promotiemateriaal		€ 7.674
Advertenties		€ 5.050
Ondersteuning folkloristische dansgroep Hellendoorn (eenmalig evenement 2015)		€ 2.500
Planvorming koppeling Grotestraat-Paarse Poort		€ 15.000
Vergoeding SEN welkomstbebording		€ 2.723
Marketing Natuurlijk Avontuurlijk Hellendoorn		€ 12.100
Liberation Route, bijdrage Hellendoorn		€ 10.000
Overig		€ 5.468
Regio Twente, o.a. uitvoeringsprogramma vrije tijd		€ 115.344
* Agenda van Twente, Investeringsprogramma Twente		

Actieplan en overige doelen 2016

- 1) Ondersteuning Salland Marketing. Salland Marketing heeft voor de jaren 2016- 2019 recentelijk een meerjarenplan bij uw college ingediend. Dit meerjarenplan treft u in de bijlage aan (15INK16786). Daarnaast is ook het jaarplan 2016 bijgevoegd. De plannen voor 2016 en verder zijn in dezelfde lijn uitgewerkt als in voorgaande jaren. Salland Marketing heeft daarbij specifiek aandacht voor de Sallandse Heuvelrug als toeristische trekker en het Nationaal Park in het bijzonder. Op basis van de beoogde inspanning verzoekt Salland Marketing de gemeente Hellendoorn om een structurele bijdrage (t/m 2019) van € 17.850,-. Wij achten de gevraagde bijdrage passend bij de bijdrage die Salland Marketing levert aan de toeristische bekendheid van Hellendoorn. Advies is in te stemmen met het meerjarenplan 2016-2019 en de intentie uit te spreken dat voor de jaren 2017 – 2019 een structurele financiële bijdrage wordt geleverd. Voorwaarde is overigens wel dat de andere gemeenten dit ook doen. Overigens dient Salland Marketing ook ieder jaar een activiteitenplan in.
- 2) Ondersteuning Twents toerisme. Op dit moment is nog niet bekend wie de 'opvolger' van het Twents Bureau voor Toerisme zal zijn. Gedurende het jaar zal vanuit de Regio duidelijk worden hoe dit een vervolg krijgt. Ambtelijk is aan de gemeenten meegegeven dat het verstandig is om financiering beschikbaar te hebben/houden. U wordt geadviseerd budget in het Actieplan te reserveren voor het geval dat er gedurende 2016 een beroep wordt gedaan op een bijdrage vanuit de Twentse gemeenten.
- 3) Het verder ondersteunen van initiatieven in de gemeente Hellendoorn die de recreatief – toeristische sector kunnen versterken en zich primair toespitsen op de gebieden rond de Regge en de Sallandse Heuvelrug.
- 4) Doorontwikkeling van het 'Hellendoorn, natuurlijk avontuurlijk', in samenwerking met het TBH en de HORT. Gericht op meer zichtbaarheid, hoger draagvlak en participatie met als doel meer toeristen/bezoekers in de hele gemeente.
- 5) Ontwikkeling van 'de Paarse Loper'. De Paarse Loper is een projectidee dat vanuit de werkgroep Communicatie & Educatie is ontstaan. Dit projectidee gaat in op een

themaweek in augustus als de heide op de Heuvelrug bloeit. Het idee is dat het 'gebied' (bewoners en ondernemers) de paarse loper over het gebied uitrolt. Dit project kan de verbinding tussen Nijverdal en de Sallandse Heuvelrug versterken. Dit is tevens een van de speerpunten van de ontwikkelingen rondom het Masterplan. Er wordt budget gereserveerd om dit projectidee verder (commercieel) uit te werken. De koppeling met Op naar Nijverdal zal in ieder geval gelegd moeten worden.

- 6) Optimalisering van de bestaande Routenetwerken. Om diverse routes (wandelen, fietsen, MTB-en en paardrijden) te optimaliseren en op een effectieve wijze op elkaar aan te laten sluiten worden middelen gereserveerd. Eén van de gewenste routes is tussen de stuw en dorp Hellendoorn. Om dit te bereiken dienen paden aangelegd of verlegd te worden.
- 7) Wij zullen ambtelijk en bestuurlijk forse inzet plegen op het "op de kaart zetten" van bedrijventerrein 't Lochter III. Mede daarom zetten wij ambtelijk en bestuurlijk zeer actief in op de volgende nauw samenhangende dossiers:
  - In de loop van het jaar presenteren wij een **positionpaper economische zaken** (werktitel: "Natuurlijk Nijver") waarmee wij Hellendoorn nog meer op de kaart willen zetten als een niet alleen natuurlijk avontuurlijke, maar ook als een ondernemende gemeente. Mede om de ideeën daarover door te ontwikkelen gaan wij een werkgeversberaad initiëren dat ons gevraagd en ongevraagd kan adviseren rond de versterking van de lokale economie, de werkgelegenheid en de promotie (ambassadeursschap) van Hellendoorn.
  - Wij zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in de stuurgroep **gezamenlijke Twentse acquisitie**. De 14 Twentse gemeenten willen in 2016 gezamenlijk vorm gaan geven aan de acquisitie voor Twente (Business in Twente) dit met als doel de regionale economie en daarmee de werkgelegenheid te versterken. Naast deze Twentse inzet blijven wij waar dat mogelijk is, onze gemeente promoten als een plaats waar het goed wonen, werken én ondernemen is.
  - Wij leveren een forse inbreng in de discussie rond de **(her)programmering) Twentse werklocaties**.
Mede in het licht van de ladder voor duurzame verstedelijking heeft de Provincie Overijssel de Twentse gemeenten uitgedaagd om gezamenlijk het aanbod van bedrijventerreinen te inventariseren en in overeenstemming te brengen met de geprognosticeerde kwantitatieve en kwalitatieve vraag. Het behoeft nauwelijks betoog dat een dergelijk proces invloed heeft op de positie van onze bedrijventerreinen.

Deze drie processen hangen nauw met elkaar samen. Voor Hellendoorn is het van belang bedrijventerrein 't Lochter III te positioneren als een sterk Twents bedrijventerrein. Diverse recente overleggen met vertegenwoordigers van NV Oost wijzen uit dat 't Lochter III veel potentie heeft voor het vestigen van bedrijven die een plek zoeken in Twente. Het voorlopige resultaat van onze inspanningen is dat we "in beeld zijn" en dat de kwaliteit van het bedrijventerrein wordt onderkend door degenen die voor Twente de acquisitie doen. In het bestuurlijk krachtenveld is onze inzet erop gericht de kaders waarbinnen bedrijven zich kunnen vestigen voor 't Lochter III te optimaliseren (grootte en segmentering). Resultaat zou moeten zijn een aantrekkelijk bedrijventerrein dat binnen Twente een volwaardige positie heeft en behoudt. Hoe sterker de positie van 't Lochter III, hoe meer wervend voor nieuwe bedrijvigheid, hoe beter voor de werkgelegenheid en hoe groter de kans op een beter eindresultaat van de grondexploitatie.

8) Starters

In zijn algemeenheid ondersteunen wij –onder andere met de organisatie van starterscafés- waar mogelijk, jonge en startende ondernemers bij de verdere op- en uitbouwen van hun activiteiten. Om onderscheidend te zijn en te blijven heeft zeker de (vrijtijds)economie baat bij vernieuwende initiatieven van jonge ondernemers. Wij willen initiatieven in die richting, ook gelinkt aan andere vernieuwende vormen van bedrijvigheid, stimuleren en ondersteunen door daarvoor binnen dit actieplan middelen te reserveren.

9) Innovatie

Onze gemeente kent een groot aantal innovatieve bedrijven waarbij een aanzienlijk aantal mag worden aangeduid als "verborgen kampioenen" – niet overal direct herkenbare ondernemers en producten- die wel bijdragen aan een versterking van de lokale economie en aan de werkgelegenheid. Via de Regio/ Kennispark Twente wordt rond innovatie de nodige ondersteuning geboden. Wij blijven ondernemers stimuleren om een beroep op deze ondersteuning te doen.

10) Revitalisering Lochter 1 en 2

Op basis van de in 2015 uitgevoerde kwaliteitsscan, wordt mede afhankelijk van de reacties van de ondernemers in 2016 in beeld gebracht of en hoe tot een kwaliteitslag kan worden gekomen Een onderzoek naar nut en noodzaak van een noordelijke ontsluiting van Lochter 1 en 2 maakt daar deel van uit.

- 11) Vanuit het bedrijfsleven blijft de roep naar jonge mensen met een technische opleiding aanhouden. Initiatieven vanuit het bedrijfsleven die vorm krijgen binnen het Techniekforum (waarin een aantal bedrijven, CSG Reggesteyn en gemeente participeren) worden met belangstelling gevolgd en daar waar mogelijk, uiteraard met erkenning voor ieders verantwoordelijkheid ondersteund.

12) Uitwerking Masterplan.

Na een intensief co-creatie traject heeft de raad in februari 2016 het Masterplan omarmd. De komende periode staat in het teken van de uitwerking en uitvoering. De verschillende maatregelen uit het Masterplan worden opgepakt in deelprojecten zoals de herinrichting Grotestraat en het versterken van verbindingen tussen centrum en Paarse Poort, invoering van nieuw parkeerbeleid, het actieplan van de centrumondernemers en het oprichten van het zogenoemd centrumfonds met de invoering van de bijbehorende instrumenten reclamebelasting en Bedrijveninvesteringszone.

- 13) In vervolg op de acties en maatregelen die gepaard gaan met het "Masterplan Centrum Nijverdal" om Nijverdal als regionaal koopcentrum te versterken zullen we aansluiting zoeken bij de door het ministerie in het leven geroepen "Landelijke Retailagenda" (Retaildeal)

- 14) Om de aantrekkelijkheid en het vestigingsklimaat van het Nijverdalse centrum te monitoren gaan we een "Bijeenkomst Nieuwe detailhandel" initiëren om in een gesprek te komen met nieuwvestigers waarbij zij hun ideeën en ervaringen kunnen delen ten aanzien van een verdere ontwikkeling van het Nijverdalse centrum.

Highlights recreatie & toerisme 2016		uitgaven
Ondersteuning toeristische bureaus		€ 144.850
Salland Marketing		€ 17.850
Toerisme Twente (reservering)		€ 37.000
Toeristisch Bureau Hellendoorn		€ 90.000
Plannen, projecten, promotie en marketing		€ 59.223
Promotiemateriaal		€ 10.000
Advertenties		€ 5.000
Paarse Loper		€ 5.000
Starters		€ 12.500
Vergoeding SEN welkomstbebording		€ 2.723
Marketing Natuurlijk Avontuurlijk Hellendoorn		€ 7.500
Optimalisering routenetwerken		€15.000
Overig		€ 1.500
Regio Twente, o.a. uitvoeringsprogramma vrije tijd		€ 114.496

Effecten:

Het in zijn algemeenheid bijdragen aan een gezond ondernemersklimaat. Er wordt ingezet op een versterking van de positie van Hellendoorn als vestigingslocatie voor ondernemers. Verhoging van het aantal overnachtingen en dagbezoeken binnen de gemeente Hellendoorn evenals een verhoging van de toeristische bestedingen. Vermarkten van Hellendoorn als een prettige gemeente. Daarnaast de realisatie van diverse concrete projecten binnen onze gemeente.

Planning:

Voor de planning van de diverse projecten wordt verwezen naar het bijgaande actieplan. De projecten worden in 2016 opgepakt.

Financiële consequenties:

Hieronder wordt per FCL het beschikbare budget in 2016 weergegeven.

- Algemeen budget recreatie en toerisme (FCL 656020): € 114.266,-
- Subsidie voor het Toeristisch Bureau Hellendoorn (FCL 656025): € 92.423,-
- Bijdragen Regio Twente (FCL 656020/42407): € 117.202,-

Voor EZ is géén afzonderlijk budget beschikbaar. Dit staat op gespannen voet met de geformuleerde ambities op dit beleidsveld. Ook de personele formatie EZ is beperkt en verhoudt zich evenmin met de genoemde ambities. Uw college wordt hierover separaat geïnformeerd en geadviseerd.

Personele consequenties:

De actiepunten uit het actieplan 2016 dienen te worden uitgevoerd binnen de uren zoals deze opgenomen zijn in de begroting 2016. Daarnaast worden vanuit verschillende disciplines bijdragen in uren verwacht, waaronder Ruimtelijke Ordening, Natuur en Landschap, Wegen Riolen en Verkeer, en Cultuur. Deze zijn in het werkplan 2016 opgenomen.

Juridische consequenties:

Tegen de subsidie vaststellingsbeschikking kan bezwaar worden gemaakt.

Informatisering / Automatisering:

nvt

Burger- en overheidsparticipatie:

nvt

Communicatie:

De evaluatie van het actieplan 2015 en het nieuwe actieplan 2016, worden toegezonden aan de Hellendoornse Ondernemers Recreatie en Toerisme, het Toeristisch Bureau Hellendoorn en de lokale ondernemersverenigingen. Met een uit te brengen nieuwsbrief kunnen de initiatieven/plannen bij alle ondernemers onder de aandacht worden gebracht.

Overige consequenties:

nvt